

دانشگاه الزهرا

دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

عنوان :

مکان یابی صنایع در استانهای مستعد کشور

استاد راهنما: جناب آقای دکتر سید جواد پور مقین

استاد مشاور: جناب آقای دکتر علیرضا امامی

دانشجو: فریبا نیک زاد خسمخی

اسفند ماه ۱۳۷۵

چکیده:

استانهای کشور از نظر توسعه صنعتی در چه سطحی قرار دارند ؟ کدام استانها بالاترین رتبه توسعه صنعتی اند ؟ چهره غالب یک استان در کدام فعالیت صنعتی جلوه گر می شود؟ هر استان مستعد قادر به جذب چه نوع فعالیتهای صنعتی اس؟...

برای پاسخگویی به سئوالات فوق و منظور شناخت وضعیت صنعتی کشور ,به طور اعم ,و مکان یابی صنایع در استانهای مستعد کشور (یعنی ده استان برتر از نظر توسعه صنعتی),به طور اخص ,کارگاههای بزرگ صنعتی کشور در سال ۱۳۷۲ (منتشره از سوی مرکز امار ایران)مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

در این پژوهش از روش "انالیز تاکسونومی عددی" استفاده شده است که ابتدا برای تعیین رتبه صنعتی ۲۵ استان کشور و سپس تعیین رتبه و اولویت استقرار هر فعالیت در میان ده استان برتر صنعتی به کار رفته است .

در نتیجه گیری کلی این پژوهش مشخص شد که استان های تهران و اصفهان ,به دلیل گسترش و تراکم زیاد فعالیتهای صنعتی ,قابل بررسی در کنار سایر استانها نیستند و ده استان برتر به ترتیب عبارتند از :زنجان ,آذربایجان شرقی ,خراسان ,مرکزی ,فارس ,یزد ,خوزستان ,گیلان ,مازندران و کرمان .ضمنا نحوه استقرار فعالیت های صنعتی ,با توجه به شاخص های مورد نظر این پژوهش ,به گونه ای نیست که بتوان تخصص یک استان را در یک گروه عمده صنعتی (بر مبنای کدهای دو رقمی)به دست آورد,بلکه پراکندگی توزیع فعالیتهای صنعتی در سطح استانها بسیار شدید است. البته در مورد زنجان, آذربایجان شرقی و خراسان می توان گفت که به طور عمده در زمینه صنایع ماشین الات و تجهیزات و ابزار و محصولات فلزی است .

فهرست مطالب

پیشگفتار

انگلستان و انقلاب صنعتی

ایران و صنعت گرایی

فصل ۱: طرح موضوع تحقیق

مقدمه

موضوع تحقیق (بیان مساله)

اهمیت موضوع

روش تحقیق

سئوالات پژوهشی

معرفی فصلها

فصل ۲: تئوریهای علمی مکان یابی صنعتی و جنبه های عملی تئوری

قسمت اول: تئوریهای علمی مکان یابی

تونن: نظریه مکان یابی

وبر: مدلی ساده برای واحد تولیدی منفرد

رزیابی مدل وبر

حالت تعمیم یافته مدل وبر

لوش: تاثیر عامل تقاضا بر مکان یابی

ارزیابی مدل لوش

اصلاحاتی بر مدل لوش

یک نکته

پلندر: انحصار با دو واحد تولیدی

ارزیابی مدل پلندر

هاتلینگ: نگاهی دیگر به شرایط انحصار

مدل گونارسن

مایسه سه مدل

مدلهای انتخاب گسسته

قسمت دوم: جنبه های عملی مکان یابی

روش استانه ها

روش میزان انحراف از اپتیمم

روش وزن دهی

روش رتبه بندی بر اساس امکانات

انالیز تاکسونومی

تکنیک اجرایی تاکسونومی عددی

ویژگیهای روش تاکسونومی عددی

فصل ۳: مروری بر تحقیقات انجام شده

تعیین مکان تولید آهن در امریکا

سوئد و صنعت کاغذ

مکان یابی صنایع در برزیل

مطالعات آمایش سرزمین ایران اسلامی

مراکز صنعتی در سال ۱۳۷۱

نواحی صنعتی استان سمنان

بررسی معاونت امور اقتصادی

استقرار صنایع سنگین

مطالعه موردی در زمینه صنایع نساجی ایران

فصل ۴: رتبه توسعه صنعتی استانها و مکان یابی صنایع در استانهای مستعد

قسمت اول: رتبه توسعه صنعتی استانها

نکته ای در مورد جامعه تحقیق

معرفی شاخصهای توسعه صنعتی

رتبه توسعه صنعتی استانها

استانهای مستعد (ده استان برتر)

نکته ای در مورد استان زنجان

قسمت دوم: مکان یابی صنایع در استانهای مستعد

توضیح چند نکته

معرفی شاخصهای استقرار صنایع

داده های آماری استانها

یافته های پژوهش

فصل ۵: نتیجه گیری و ارائه پیشنهاد

نتیجه گیری

چند پیشنهاد

پیوستها

منابع و مراجع

چکیده انگلیسی